

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a JUDr. Jaromíra Klepše ve věci

žalobkyně: **EFES, spol. s r.o.**, IČO: 411 89 710
sídlem K Betonárně, Třebonice č. ev. 10, 155 00 Praha 5
zastoupena advokátkou Mgr. Michaelou Jindrákovou
sídlem Ukrajinská 874/3, 101 00 Praha 10

proti

žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce**
sídlem Květná 504/15, 603 10 Brno

o žalobě proti rozhodnutí ústředního inspektorátu žalované č. j. SZPI/AR143-51/2018
z 11. 9. 2019

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se náhrada nákladů řízení nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci.

1. Ústřední inspektorát žalované výrokem I. změnil rozhodnutí inspektorátu žalované v Praze č. j. SZPI/AR143-48/2018 z 15. 10. 2018 tak, že opravil některé zjevné nesprávnosti

v jeho výroku, a výrokem II. toto rozhodnutí ve zbytku potvrdil. Žalovaná uložila žalobkyni úhrnnou pokutu 750 000 Kč a povinnost zaplatit náklady laboratorních rozborů ve výši 11 890 Kč a náklady řízení ve výši 1 000 Kč, neboť ji jako provozovatelku potravinářského podniku shledala vinnou spácháním těchto přestupků:

- 1) Podle § 17 odst. 2 písm. a) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, (dále „**zákon o potravinách**“), jež se dopustila tím, že v období od 21. 7. do 2. 8. 2017 uváděla na trh jablka odrůdy golden v množství 20 986 kg, která obsahovala residua pesticidu folpet (suma folpetu a ftalimidu) převyšující limity stanovené nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, o maximálních limitech residuů pesticidů v potravinách, (dále „**nařízení č. 396/2005**“).
  - 2) Podle § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách, jež se dopustila tím, že v období od 30. 8. do 6. 9. 2017 uváděla na trh jablka odrůdy red jonaprince v množství 11 115 kg, která obsahovala residua pesticidu folpet převyšující limity stanovené nařízením č. 396/2005.
  - 3) Podle § 17 odst. 2 písm. b) zákona o potravinách, jež se dopustila tím, že v období od 3. 11. do 5. 11. 2017 uváděla na trh brambory v množství 24 047,50 kg, které neodpovídaly deklarované odrůdě Belana.
  - 4) Podle § 17 odst. 2 písm. b) zákona o potravinách, jež se dopustila tím, že v období od 12. 1. do 21. 1. 2018 uváděla na trh brambory v množství 24 052,81 kg, které neodpovídaly deklarované odrůdě Belana.
  - 5) Podle § 17 odst. 2 písm. c) zákona o potravinách, jež se dopustila tím, že 6. 4. 2018 při prodeji 362,4 kg zeleniny neuvedla na daňovém dokladu pro odběratele, který zeleninu prodával spotřebitelům, zemi původu.
2. Ústřední inspektorát zamítl veškeré žalobkyniny procesní i věcné odvolací námitky. Pokud jde o přestupky, jichž se týkají žalobní body, k těm uvedeným pod čísly 1) a 2) mimo jiné uvedl, že bylo třeba vyjít z limitů uvedených v přílohách II a III nařízení č. 396/2005, ve znění nařízení Komise (EU) 2016/156 z 18. 1. 2016 (dále „**nařízení 2016/156**“), účinného od 26. 8. 2016, neboť jablka byla vyprodukována až po tomto datu. Za okamžik vyprodukování jablek označil ústřední inspektorát datum jejich sklizně, neboť o jablcích dozrávajících v sadu nelze hovořit jako o vyprodukovaném výrobku. Dále podotkl, že pokud by zákonodárce chtěl umožnit aplikaci předchozí úpravy i u výrobků, u nichž jen určitá fáze produkce proběhla před rozhodným datem, jak tvrdí žalobkyně, nic mu nebránilo formulovat přechodné ustanovení tak, aby se nevázalo na ukončení produkce před tímto datem. Producent jablek přitom měl dostatek času se s novou úpravou seznámit a během sezóny postupovat při aplikaci daného druhu pesticidů obezřetně.
3. Ohledně přestupku 5) ústřední inspektorát konstatoval, že je povinností každého provozovatele potravinářského podniku, který prodává potraviny zároveň pro maloobchodníky a spotřebitele, nastavit systém, který mu umožní identifikovat kupujícího a splnit povinnost stanovenou čl. 5 odst. 4 nařízení Komise (EU) č. 543/2011 ze 7. 6. 2011, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 pro odvětví ovoce a zeleniny a odvětví výrobků z ovoce a zeleniny, (dále „**nařízení č. 543/2011**“). Z citovaného ustanovení fakticky vyplývá, že je věcí obviněného, jak bude zjišťovat, kdo je

druhou smluvní stranou, avšak je taktéž zřejmé, že nelze pouze spoléhat na to, že bude-li druhou smluvní stranou podnikatel, musí mu tuto skutečnost sám oznámit.

II. Argumentace účastníků řízení.

4. Žalobkyně v žalobě k přestupkům 1) a 2) namítla, že správní orgán prvního stupně nejprve bez podkladů tvrdil, že použití folpetu není ve Spolkové republice Německo, odkud byla jablka dovezena, dovoleno, aby po předložení důkazu opaku žalobkyní otočil řka, že toto povolení bylo časové omezeno. Žalobkyně je přesvědčena, že folpet mohl být aplikován na jablka během jejich produkce až do dne účinnosti změny nařízení č. 396/2015 (26. 8. 2016), neboť jejím smyslem bylo zachování odstupu alespoň 45 dnů mezi aplikací folpetu a sklizní jablek. Tímto způsobem vykládají nařízení německé autority, a v rámci zachování rovného přístupu na unijním trhu není možné, aby je české orgány vykládaly odlišně. Pokud by zákonodárce zamýšlel zakázat aplikaci folpetu již na úrodu z roku 2016, nenabýlo by nařízení účinnosti až 26. 8. 2016. Přísnější limity residua folpetu se podle nařízení vztahují na potraviny vyprodukované po dni jeho účinnosti, do fáze produkce však podle žalobkynina názoru nelze započítat dobu ponechání jablek na stromě do okamžiku sklizně, kdy již na ně nebyly aplikovány jakékoli prostředky pro řádný růst a kdy už jsou jablka v podstatě vypěstovaná. Opačný výklad správních orgánů nemá oporu v žádném právním předpisu, je to pouhý jejich názor.
5. Ohledně přestupku 5) žalobkyně uvedla, že prodává zeleninu podnikatelům i spotřebitelům. Daná kupující neřekla, že nakupuje zeleninu pro své podnikání, a nesdělila IČO, proto jí žalobkyně vystavila účtenku jako spotřebiteli. Žádný zákon žalobkyni neukládá zkoumat a žádat po kupujícím, aby jí sdělil, na co zeleninu potřebuje a zda je spotřebitelem nebo nikoli. Stejně tak žalovaná necitovala žádný zákon, který by určil, do jakého množství jde o prodej spotřebiteli a od jakého množství jde o prodej nikoli pro vlastní spotřebu.
6. Nakonec správní orgány dostatečně neprokázaly materiální aspekt údajných přestupků. Zejména nezohlednily minimální ohrožení zdraví spotřebitelů, nízkou intenzitu spáchaného deliktu a u přestupků 1) až 4) také nemožnost zjistit skutečný stav potraviny při běžné a řádné kontrole zboží.
7. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že žalobní námitky jsou z velké části totožné s námitkami odvolacími, ke kterým se vyjádřila již ve správním řízení. K jednotlivým žalobním bodům proto zopakovala argumentaci obsaženou v napadeném rozhodnutí, na jehož příslušné pasáže také odkázala.

III. Posouzení věci.

III. 1. Východiska právního hodnocení.

8. Soud nejprve shledal, že jsou splněny podmínky řízení, žaloba je přípustná, byla podána včas a osobou oprávněnou. Následně vycházejí ze skutkového a právního stavu, jenž zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí, přezkoumal je na základě podané žaloby v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“)], včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a nezjistil při tom žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti.
9. Při jednání konaném 2. 12. 2021 účastníci zopakovali argumenty uvedené v dosavadních procesních podáních a setrvali na svých návrzích.

10. Soud provedl podle § 52 odst. 1 s. ř. s. nenavržený důkaz – sjetinu internetové stránky Internetové jazykové příručky, hesla „produkce“ z Akademického slovníku cizích slov: <https://prirucka.ujc.cas.cz/?slovo=produkce>.
11. Úvodem právního hodnocení soud předesílá, že řízení o správní žalobě je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah, rozsah a kvalita žaloby tak předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Je-li žaloba kuse nebo nepřiléhavě zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah jeho rozsudku. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za žalobce nebo z vlastní iniciativy vyhledávat podporu pro žalobcovu argumentaci ve správním spisu. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (namátkou rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 4 As 3/2008-78 z 24. 8. 2010 nebo rozsudek téhož soudu č. j. 9 Afs 35/2012-42 z 18. 7. 2013).
12. V prvním odstavci části III. 2. žaloby vypočítává žalobkyně zcela obecně dlouhou řadu vad správního řízení a napadeného rozhodnutí, a to bez jakékoli provázanosti se skutkovými okolnostmi věci. Těmito námitkami se soud pro jejich naprostou neurčitost podrobněji nezabývá a naopak se soustředí na níže uvedené, konkrétní žalobní body.

III. 2. Residua folpetu překročila limit stanovený nařízením.

13. Přestupku podle § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách se dopustí provozovatel potravinářského podniku tím, že nedodrží požadavky na bezpečnost potravin podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího požadavky na potraviny. Tímto předpisem Evropské unie je nařízení č. 396/2005, podle jehož článku 18 odst. 1 písm. a) produkty zahrnuté v příloze I – mezi něž se žalobcem prodávána jablka obou odrůd nesporně řadí – nesmějí obsahovat od doby svého uvedení na trh jako potraviny žádná rezidua pesticidů převyšující MLR pro tyto produkty stanovené v přílohách II a III.
14. Podle znění těchto příloh účinného do 25. 8. 2016 činil limit folpetu pro dané potraviny 3 mg/kg. Podle znění účinného od 26. 8. 2016 činil limit 0,03 mg/kg a podle pozdějšího znění, které žalobkyně aplikovala na nynější případ, činil limit 0,3 mg/kg.
15. Při kontrole 27. 7. 2017 bylo ve vzorku jablek odrůdy golden zjištěno množství folpetu 0,88 mg/kg, přičemž odchylka měření oběma směry činila až 0,44 mg/kg. Při kontrole 4. 9. 2017 bylo ve vzorku jablek odrůdy red jonaprince zjištěno množství folpetu 0,67 mg/kg; odchylka měření oběma směry činila až 0,34 mg/kg. V prvním případě byl tedy limit účinný od 26. 8. 2016 překročen o 0,41 až 1,29 mg/kg (pozdější limit o 0,14 až 1,02 mg/kg), ve druhém případě byl limit účinný od 26. 8. 2016 překročen o 0,30 až 0,98 a pozdější limit o 0,03 až 0,71 mg/kg.
16. Nařízení Komise (EU) 2016/156 z 18. 1. 2016, kterým byly s účinností od 26. 8. 2016 změněny přílohy II a III nařízení č. 396/2005 mimo jiné co do maximálních limitů reziduí pro folpet, v článku 2 stanovilo, že „[n]a produkty vyprodukované před dnem 26. srpna 2016 se nadále použije nařízení (ES) č. 396/2005 v jeho podobě před tím, než bylo změněno tímto nařízením.“
17. Pro určení toho, jaké znění příloh má být v nynějším případě použito, je rozhodující okamžik, kdy byla jablka „vyprodukována“: pokud se tak stalo před 26. 8. 2016, maximální limit folpetu činil 3 mg/kg; v opačném případě činil 0,03 mg/kg nebo lépe řečeno 0,3 mg/kg, jelikož by bylo třeba aplikovat pozdější, pro žalobkyni příznivější právní úpravu, jak správně seznala žalovaná

18. Mezi účastníky je nesporné, že sklizeň jablek proběhla mezi 24. 9. a 6. 10. 2016 (odrůda jonaprince) a mezi 30. 9. a 17. 10. 2016 (odrůda golden). Ale zatímco žalovaná považuje sklizeň za nedílnou součást produkce, podle žalobkynina názoru je produkce skončena okamžikem, kdy *„jablko doroste a již se pouze ponechává na stromě do okamžiku sklizně, aniž by již na něj byly aplikovány jakékoliv prostředky pro řádný růst.“*
19. Žalobkyni lze přisvědčit v tom, že aplikované právní předpisy pojem „produkce“ nevymezují, a proto bylo na žalované, aby tento pojem (pomocí standardních výkladových metod) vyložila. Běžný význam pojmu „produkce“ v nynějším kontextu je *„výroba určitých předmětů; jejich souhrn; výsledek výroby: p. dané ekonomiky; makroekonomická p.; zemědělská p.“* (Heslo „produkce“ v Akademickém slovníku cizích slov. In: Internetová jazyková příručka). „Produkce“ jako výrobní činnost i souhrn výrobků se tedy orientuje na jejich výsledek, což nařízení 2016/156 ještě umocňuje přidáním předpony „vy-“. „Vyprodukované produkty“ jsou tedy produkty, u nichž byla produkce již ukončena, a za takové nelze považovat jablka, která stále zrají na stromech. Soud se ztotožňuje s názorem žalovaného, že sklizeň je nedílnou součástí produkce, jelikož právě sklizeň přerušuje přirozené zrání plodů v jejich původním prostředí a umožňuje následné nakládání s nimi, a zároveň představuje z hlediska vynaloženého úsilí a nákladů zásadní část celého procesu, jehož výsledkem jsou hotové produkty. Sklizeň tak tvoří přirozenou dělicí čáru mezi fázemi, kdy se plodina vyvíjí ve svém přirozeném prostředí (v daném případě jako součást stromu), a fází, kdy je již jako hotový produkt skladována, dopravována a prodávána (jakkoli i v této fázi doznává určitých změn). Žalobkynin požadavek, aby se produkce považovala za ukončenou již po poslední aplikaci prostředků pro řádný růst, shora popsané okolnosti přehlíží, a navíc je zatížen vnitřním rozporem: prostředky pro řádný růst jsou totiž ze své podstaty aplikovány proto, aby podpořily další růst plodů, a proto na ně nelze v tu chvíli nahlížet jako na hotové produkty. Jiný výklad nařízení by byl ostatně v praxi nepoužitelný, neboť okamžik produkce by musel být zkoumán individuálně u každého jednotlivého jablka s ohledem na průběh jeho zrání.
20. Jelikož jablka byla vyprodukována až svým sklizením, vztahují se na ně přílohy nařízení č. 396/2005 ve znění účinném od 26. 8. 2016 (resp. v pozdějším znění, je-li to pro žalobkyni příznivější).
21. Žalobkynin další protiargument spočívá v tom, že kdyby zákonodárce zamýšlel zapovědět aplikaci folpetu na produkci z roku 2016, neposouval by účinnost nařízení až na 26. 8. Toto datum bylo podle jejího názoru naopak stanoveno proto, aby při zářijové a říjnové sklizni uplynulo od poslední aplikace folpetu alespoň 45 dnů, jak ukládá evropská a česká norma. Žalobkyně však nebere v úvahu, že nařízení upravuje limity residuí pro různé pesticidy (nejen folpet, ale také boskalid, klothianidin, thiamethoxam a tolklófos-methyl) u mnoha desítek (až stovek) různých produktů, které mají různé vegetační cykly a jsou sklizeny v různých částech roku (to platí ostatně také pro jablka). Ze stanovení jednotného data účinnosti regulace pro všechny tyto produkty tak nelze vysledovat normotvůrcův záměr právě ve vztahu k residuu folpetu u odrůd jablek pěstovaných žalobkyní, a datum účinnosti nařízení proto nemůže odůvodnit výklad odporující jeho výslovnému textu. Žalovaná přitom správně poznamenala, že adresáti nařízení měli dostatek času (více než sedm měsíců) na novou právní úpravu se připravit. Nařízení přitom nezakázalo ošetření jablek účinnou látkou folpet zcela, ale bylo třeba dbát na dodržení limitů stanovených pro tento pesticid.

22. Žalobkyně se dovolává také „výkladu německých kontrolních autorit“, aniž toto tvrzení v žalobě podepřela jakoukoli konkrétní argumentací (o jaké autority jde, kdy a jaký přesně názor vyslovily) nebo důkazy. Pokud měla na mysli rozhodnutí o změně vydané Zemědělským technologickým centrem Badensko-Württembergsko dne 15. 3. 2016, již ústřední inspektorát na stranách 15 a 16 svého rozhodnutí vyložil, že jím byla povolena za stanovených podmínek aplikace přípravku na ochranu rostlin Folpan 80 WDg s účinnou látkou folpet u jádrového ovoce pro venkovní pěstování, a to do 25. 8. 2016, ale toto rozhodnutí neumožnilo pěstiteli překročit limit folpetu stanovený nařízením pro ovoce sklizené po 26. 8. 2016. Původní mylné přesvědčení žalované, že folpet nebyl ve Spolkové republice Německo vůbec autorizován k ošetření jablek, nemá na zákonnost napadeného rozhodnutí žádný vliv, neboť nijak nezasáhlo do žalobkyniných práv; žalovaná přehodnocením svého původního názoru naopak vyhověla žalobkynině námitce.
23. Jak správně podotkla žalovaná ve vyjádření k žalobě, pro posouzení věci nebylo rozhodné, zda bylo použití folpetu ve Spolkové republice Německo vůbec možné či nikoliv, ale zda žalobkyně nepřekročila povolené množství dané látky při ošetření jablek v průběhu jejich produkce, kvůli čemuž vyprodukovaná jablka nesplňovala povolený limit. A soud má ve shodě s žalovanou za prokázané, že k naposled uvedenému došlo.

III. 3. Žalobkyně porušila povinnost uvést na faktuře zemi původu.

24. Přestupku podle § 17 odst. 2 písm. c) zákona o potravinách se dopustí provozovatel potravinářského podniku mimo jiné tím, že jiným jednáním, než je uvedeno v písmeni a), v písmeni b), v odstavci 1 písm. g) nebo z), v odstavci 4 nebo v odstavci 5, nesplní povinnost podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího požadavky na potraviny. Žalobkyni je konkrétně kladeno za vinu porušení povinnosti stanovené v čl. 5 odst. 4 nařízení č. 543/2011, podle něž *„[f]aktury a průvodní doklady, s výjimkou faktury pro spotřebitele, uvádějí název a zemi původu produktů a případně jakost, odrůdu či tržní druh, požaduje-li to zvláštní obchodní norma, či skutečnost, že jsou určeny ke zpracování.“*
25. Předně nelze přisvědčit žalobkynině námitce, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro neuvedení zákonného ustanovení, jež měla žalobkyně porušit. Žalobkyni je kladeno za vinu právě porušení povinnosti stanovené v čl. 5 odst. 4 nařízení č. 543/2011 s odůvodněním, že bylo na ní, jak nastaví způsob prodeje, aby požadavkům nařízení dostála. Žalobkyně přitom nezpochybňuje svou povinnost uvést na fakturách nebo dodacích listech zemi původu zboží, nejde-li o prodej zboží spotřebiteli (uznala ji již v bodě III vyjádření k podkladům rozhodnutí z 3. 8. 2018). Svou obranu postavila naproti tomu na tom, že kupující uvedla osobě odpovědné za prodej, že je spotřebitelka, a naopak neuvedla IČO, proto nebyla žalobkyně povinna ani oprávněna toto tvrzení jakkoli zpochybňovat.
26. Mezi účastníky je nesporné, že žalobkyně ve své provozovně ve Velkotržnici v Lipencích prodávala ovoce a zeleninu jak spotřebitelům, tak podnikatelům. Žalobkyně byla potrestána za to, že součástí daňového dokladu 18007LV01620, vystavenému 6. 4. 2018 při prodeji 362,4 kg zeleniny kupujícímu-podnikateli, jenž následně prodával tuto zeleninu spotřebitelům (to zjistila žalovaná při jiné kontrole), nebylo uvedení země původu dané zeleniny.
27. Nařízení č. 543/2011 podrobně neupravuje, jak má provozovatel potravinářského podniku, jenž prodává zboží zároveň spotřebitelům i maloobchodníkům, identifikovat povahu kupujícího. Soud přisvědčuje žalované, že je na něm, jak způsob prodeje nastaví a jaká přijme opatření, aby dostal své zákonné povinnosti. Zároveň nelze přehlédnout, že

prodejcovy možnosti jsou v tomto ohledu omezené, a v některých případech pravděpodobně nebude v jeho silách zjistit tuto okolnost spolehlivě zjistit. Je nicméně třeba vyjít z toho, že podle čl. 5 odst. 4 nařízení se země původu na fakturách zásadně uvádí, a pouze pokud se ukáže, že příjemcem faktury je spotřebitel, lze od této povinnosti upustit. V pochybnostech pak provozovateli potravinářského podniku nic nebrání v zájmu jistoty zemi původu na faktuře nebo průvodním dokladu uvést, neboť takovým postupem neporuší žádnou povinnost a nepochybně nikoho nepoškodí.

28. Nynější věc je nicméně specifická: předmětem jediné koupě bylo celkem 362,4 kg zeleniny – na příklad 90 kg červené papriky nebo 192 kg okurek salátových –, což muselo v žalobkyni nevyhnutelně vzbudit vážné podezření (nebo spíš jistotu), že kupující takové množství poměrně rychle se kazící zeleniny nekupuje pro osobní spotřebu. Žalovaná na straně 18 napadeného rozhodnutí výstižně poukázala na údaje Českého statistického úřadu, podle nichž průměrná roční spotřeba zeleniny na jednoho obyvatele České republiky v roce 2017 činila 88,2 kg, z čehož na papriku připadla spotřeba 5,6 kg a na okurky spotřeba 6,4 kg. Jestliže se žalobkyně za této situace spokojila s tvrzením kupující, že zeleninu nakupuje pro vlastní spotřebu, aniž na příklad ověřila v rejstříku přístupném i na internetu, zda tato osoba neprovozuje podnikatelskou činnost, a na daňovém dokladu zemi původu zboží neuvedla, pak své zákonné povinnosti jednoznačně nedostála. Mimochodem ani na podporu svého tvrzení o údajném prohlášení kupující neuvedla žalobkyně žádný důkaz (ku příkladu její prohlášení tohoto obsahu), ačkoli potřeba jeho opatření musela být žalobkyni právě s ohledem na některé podezřelé okolnosti prodeje a její zákonné povinnosti zřejmá.
29. Žalobkyně naplnila znaky skutkové podstaty přestupku, neboť na faktuře pro podnikatele neuvedla zemi původu produktů. Zároveň neprokázala, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila (§ 17i odst. 1 zákona o potravinách). Ani tento žalobní bod tudíž není důvodný.

III. 4. Žalovaná nepochybila při hodnocení materiálního aspektu přestupků.

30. K problematice hodnocení materiálního znaku v rozhodnutí o přestupu soud předesílá, že přestupkem může být i takové zaviněné jednání, které porušuje či ohrožuje zájem společnosti pouze v míře nepatrné, čímž se odlišuje od jednání hodnoceného jako trestný čin, jehož míra škodlivosti musí být vyšší než nepatrná (usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 2 As 34/2006-73 z 15. 1. 2008). Zásadně přitom platí, že jednání naplňující znaky skutkové podstaty dosahuje potřebné míry společenské škodlivosti bez dalšího: „*Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Z tohoto závěru však nelze dovodit, že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek.*“ (Rozsudek NSS č. j. 5 As 104/2008-45 z 14. 12. 2009, z novějších rozsudky téhož soudu č. j. 2 As 23/2018 – 29 z 23. 7. 2019 nebo č. j. 4 As 87/2021-39 z 23. 9. 2021).
31. Dále je třeba uvést, že žalovaná materiální stránku přestupků ve svých rozhodnutích nepominula, jak tvrdí žalobkyně. Ústřední inspektorát se jí spolu s hodnocením závažnosti

žalobkynina jednání zabýval na stranách 19 až 21 svého rozhodnutí. Žalovaná přitom žádné mimořádné okolnosti případu svědčící o nepřítomnosti materiálního znaku neshledala, a soud její závěry sdílí.

32. Nyní posuzovaný případ je naopak v mnoha ohledech klasický. Žalobkyně byla pokutována za překročení limitu residuí pesticidu, které sice nebylo výrazné, ale ani zanedbatelné; to platí zejména o přestupku 1), jenž se týkal většího množství jablek (přes 20 tun) než přestupek 2). Samotná skutečnost, že překročení limitů bezprostředně neohrožovalo zdraví spotřebitelů, ještě neznamená, že méně výrazné překročení jakoukoli společenskou škodlivost postrádá; takový závěr by popřel smysl stanovených limitů. Soud již přitom uvedl, že pro spáchání přestupku postačuje ohrožení zájmu společnosti pouze v míře nepatrné.
33. Při hodnocení konkrétních okolností přestupků si žalovaná počínala pečlivě a výši pokuty podrobně odůvodnila. Jako polehčující okolnosti vyhodnotila zejména to, že potraviny byly postiženy tak zvanými skrytými vadami, jež nemohla žalobkyně snadno odhalit, a pouze drobné překročení limitu u přestupku 2). Jako přitěžující naopak hodnotila, že trest ukládá za více přestupků, význam zákonem chráněných zájmů (zejména zdraví spotřebitelů), závažnost následků (spotřebitelé vynaložili prostředky na jiné zboží, než zamýšleli zakoupit), velké množství dotčených potravin (celkem přes 80 tun ovoce a zeleniny), zjevnost pochybení naplňujícího přestupek 5), délku trvání protiprávního jednání a to, že žalobkyně se podobných přestupků dopustila opakovaně. S hodnocením těchto okolností žalobkyně v žalobě dále nepolemizuje. Nakonec soud připomíná, že žalobkyni byla uložena pokuta pouze ve výši 1,5 % zákonného rozmezí [podle § 17f písm. c) se za správní delikt podle § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách uloží pokuta do 50 000 000 Kč].
34. Soud shrnuje, že v projednávané věci nezjistil okolnosti, jež by vylučovaly ohrožení společensky chráněného zájmu žalobkyniným jednáním, a napadené rozhodnutí je v tomto ohledu řádně odůvodněno.

IV. Závěr a náklady řízení.

35. Jelikož soud neshledal žádnou ze žalobních námitek důvodnou, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
36. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalované nevznikly žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 2. prosince 2021

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu